

Фантастична повітряна подорож

Джеральд Даррелл

ОЗНАЙОМЧИЙ ФРАГМЕНТ

Переклад — Пухлій М.М.

© Видавництво «Богдан». Усі права застережено.

Фрагмент надано для ознайомлення. Повна книжка — nashaknyga.com.ua

Розділ перший

Несподіваний візитер

Усе почалося ні сіло ні впало. Діти сімейства Доллібат збирали гриби в лісах і полях довкола своєї хатинки. П'ятнадцятирічна Емма, яка була найстарша, мала блакитні очі й біляве волосся. Її брати Конрад та Айвен були близнюками. Вони мали дванадцять років, волосся кольору каштанів і кирпаті носи, які через густі розсипи ластовиння скидалися на яйця дроздів.

Діти спромоглися зібрати великий кошик грибів із шапочками кремового кольору і вже прямували назад до хатинки, аж раптом сонце неначе сховалося за хмарою. На садок біля хатинки впала величезна тінь.

Діти вразилися, почувши, як згори до них звертається гучний, ревучий голос.

— Агов! Агов! Гей, ви там, дітлахи! — кричав голос.

Емма та близнюки задерли голови, роззявивши роти, й побачили дещо просто чудове й надзвичайне.

Над ними зависла велика барвиста повітряна куля, що переливалася, наче мильна бульбашка. Під нею була підвішена незвичайна конструкція з бамбука. Вона скидалася на велетенський кошик для прання, але мала вікна, віконниці та двері. На самому вершечку примостилася своєрідна веранда з трьома великими далекоглядами, а збоку визирали здоровезна біла борода й вуса, наче в моржа.

— Гей, ви там, — ревів далі голос, який звучав так, ніби його власник усе життя ковтав дрібні камінці. — Це ви — діти сімейства Доллібат?

— Так, — відповіла Емма. — Але хто ви такий?

— Я, звісно, ваш двоюрідний дід Ланселот. Хіба матінка не розповідала вам про мене?

Діти похитали головами. Вуса нетерпляче засіпалися.

— Що ж, підсобить мені тут, і я за мить спущуся.

Ланселот кинув два довгі канати з тонкого шовку й попросив дітей прив'язати їх до дерев, кожен окремо. Почулося легке сичання, неначе заспівали самі для себе кобри в кошику: Ланселот випустив повітря з кулі. Великий кошик, зарипівши й заскрипівши, сів на моріжок, а також (мені прикро) на улюблену трояндову клумбу місіс Доллібат. Відчинилися двері й з'явився дідусь Ланселот.

Він скинув капелюх і неабияк знітив Емму, схопивши її за руку й поцілувавши їй долоню. Вона наче запхала руку в стіг сіна — такі колючі в нього були вуса й борода.

— Ти, напевно, Емма, — зауважив дідусь Ланселот і відступив, щоб поглянути на неї. — А ви, мабуть, Айвен і Конрад, хоча Бог його знає, хто з вас хто.

Він енергійно потиснув руки їм обом, а вони серйозно відрекомендувались йому.

— Чудово, чудово, що я нарешті познайомився з вами, — продовжив він, тим часом як діти витріщилися на нього з роззявленими ротами. — Не дивуйтеся так мені. Ворушіться, ведіть мене всередину, до мами.

Діти першими пішли до хатини. Коли вони опинилися на кухні, гучне привітання Ланселота так налякало сердешну місіс Доллібат, що вона впустила тарілку з печивом і розсипала його по підлозі. Ланселот міцно обняв її та цмокнув у обидві рожеві щоки.

— Саллі, дівчинко моя, приємно бачити тебе знову, — промовив він, із любов'ю глипаючи на неї. — Давно мене вже не було.

— Гм... дуже приємно тебе бачити, Ланселоте, — знервовано відповіла місіс Доллібат. — Дуже приємно... гм... Як ти сюди дістався?

— На повітряній кулі, — відповів Ланселот. — Інакше подорожувати й не можна. Я спробував усе: каравани верблюдів,

стада яків, кораблі, аероплани, все на світі, але повітряна куля — це, поза сумнівом, найкращий і найспокійніший засіб пересування.

— Дуже гарний, авжеж, — невпевнено відповіла місіс Доллібат.
— Але чи справді вона безпечна?

— Ну звісно! — пролунала відповідь, коли Ланселот сів на стілець, а той обурено зарипів під його вагою. — Ідеально безпечна. А що, невже ти боїшся, що діти полетять зі мною?

— Що?! — вереснула місіс Доллібат. — Про що це ти?

— А ти хіба не одержала моєї телеграми? — запитав Ланселот, роздратовано смикаючи себе за величезні вуса. Місіс Доллібат мотнула головою.

— Ми шукатимемо Персеваля, — пояснив Ланселот. — Він подався до Африки вивчати горил і не повернувся.

— Хто такий Персеваль? — запитав Конрад.

— Мій брат і ще один ваш двоюрідний дідусь, — відповів Ланселот. — Він зник два роки тому, і я дуже стурбований. Я збираюся його шукати, і мені стануть у пригоді ваші гострі зір і слух. Бог його знає, куди він забрався. Можливо, щоб його відшукати, нам доведеться облетіти весь світ.

— Але на повітряній кулі?! — зойкнула місіс Доллібат.

— Звісно! — проревів Ланселот. — Діти будуть у цілковитій безпеці. Це буде найбільшою причиною в їхньому житті, і я не прийму відмови.

— А як же школа? — видихнула місіс Доллібат.

— Я з цим розберуся, — твердо сказав Ланселот. — Зателефоную директорів. Подорож на «Беладоні» буде набагато цікавіша.

— Господоньку! — зойкнула місіс Доллібат. — Та їх же виключать.

— Ні, не виключать, — люто відказав Ланселот. — Якщо він спробує щось таке втнути, я особисто прийду до школи й розірву

його навпіл чи, може, на четвертини.

Почувши про цей новаторський спосіб дати раду їхньому суворому, статечному директорові, діти захихотіли.

— А як же я? — кволо запитала місіс Доллібат, знаючи, що Ланселота, коли він із чимось визначився, вже не переконати на інше.

— Ти, моя дівчинко, вирушаєш у відпустку до Лондона, — промовив Ланселот. — Моя дружина Кончита допоможе тобі чудово провести час.

— Але ж мені це не по кишені, — видихнула місіс Доллібат.

— Тобі, може, й ні, зате мені по кишені, — сказав Ланселот. — Завдяки маленькій, але багатій золотій жилі, яку я відкрив у Перу, в мене чимало грошей. І годі вже сперечатися. Діти, виходьте надвір, я покажу вам «Беладону».

Придивившись до «Беладони» ближче, вони зрозуміли, що вона має форму вежі з круглими сходами посередині. «Беладона» була поділена на кілька ярусів. На найнижчому розташувалися вітальня, гардеробна, кухня й комора для харчів.

— Це найкраща повітряна куля з-поміж усіх таких куль, — заговорив Ланселот. — Звісно ж, я створив її сам. Зовні вона складається з кількох різних видів бамбука, легкого та гнучкого. Всередині вистелена вовною мускусного бика для ізоляції. У вас під ногами — великий резервуар із електричними вуграми. Вони забезпечують електрикою холодильник і лампочки. Їх, звісно, доводиться вчити подавати потрібний струм на потрібні кнопки, але це справді працює.

Діти слідом за Ланселотом піднялися сходами. На їхній превеликий подив, перший ярус був повністю зайнятий невеличким садком із мініатюрних плодових дерев та грядками овочів. Зі стелі звисали в'юнкі рослини.

— Як чудово! — промовила Емма. — Це ж летюча ферма.

— Дивіться, які смачні плоди! — облизав губи Конрад.

— Пригощайтесь, — всміхнувся Ланселот. Діти позривали чималі соковиті яблука — червоні, як призахідне сонце.

Поміж яблунь стояли три великі клітки з павуками.

— Вони прядуть шовк для кулі, а також усіх мотузяних драбин і не тільки, — пояснив Ланселот. — Я мушу тримати їх на борту заради ремонту. Час від часу їх міняю. На щастя, вугри й павуки походять з однієї частини Південної Америки. Це надзвичайно зручно. А тепер угору!

Дорогою до політної палуби на самісінькому вершечку «Беладони» вони проминули чотири маленькі охайні спальні.

— Спальні приміщення, — прогримів Ланселот.

— Я маю маленький дизельний двигун, який спроектував сам, — із гордістю заявив Ланселот. — Він повністю працює на соку південноамериканського дерева, що зветься копайфера. Чудова штука. Нагріває повітря для кулі, а також рухає маленьким пропелером для керування. Сонячні панелі гріють воду для готування їжі та прання.

— Це чудово, — сказав Айвен. — Справжній повітряний дім.

— Слушно, — відповів Ланселот. — Що ж, тепер ви бачили все. Спускайтесь, і ми почнемо снувати плани на нашу подорож.

Коли всі вони зручно всілись у вітальні, Ланселот прокашлявся.

— А зараз послухайте уважно, — сказав він. — Можливо, щоб відшукати Персеваля, нам доведеться подолати тисячі кілометрів. Під час подорожі ми зустрінемо багато небезпек, тож вас треба підготувати як годиться. Але це, взагалі-то, не просто рятувальна місія.

— Тобто? — вельми нечемно перебив Конрад.

Ланселот люто зиркнув на нього, а тоді всміхнувся.

— Світ повен чудових запитань, що потребують відповідей.

— Скажімо, як повітряні кулі літають? — спитав Айвен і засміявся.

— Саме так, — кивнув Ланселот, — і як жолудь завбільшки з кінчик твого великого пальця виростає в дерево двадцять метрів заввишки, в якому живе п'ятдесят істот. Куди птахи відлітають на зиму? Як риби плавають? Запитань мільйони, а ця мандрівка покаже вам відповіді на деякі з них. Тож хай ваші носи будуть уважні до запахів, язики — готові до смаків, пальці — налаштовані мацати, а вуха й очі — відкриті для досліджень і задоволень.

— Оце так! — сказав Конрад. — Якщо вірити тобі, то це просто шикарно.

— Так і буде, — пообіцяв Ланселот. — А зараз я зроблю це ще шикарнішим.

Він підійшов до шафки й дістав із неї зелену пляшку. Поставив її на стіл.

— Це належить Персевалю, — пояснив Ланселот. — Мій брат — видатний науковець, який багато чого відкрив. Це — його найнезвичайніший і найважливіший винахід.

Він відкрив пляшку, висипав у ложку трохи сірого порошку й посипав ним Емму. Порошок у неї на очах хутко зник, усотавшись у шкіру. Вона зачудовано потерла тильний бік долоні, але цікава речовина повністю зникла. Опісля Ланселот так само посипав близнюків.

Раптом усі вони почули дзвін у вухах, неначе залунав цілий хор малесеньких дзвіночків. На якусь мить звук став дуже гучним, а тоді стих.

— А тепер, — наказав Ланселот, — виходьте зі мною.

На телефонних дротах сиділи довгою вервечкою ластівки й щебетали одна одній, готуючись до перельоту на зимівлю.

— Що вони кажуть? — запитав Ланселот Емму.

— Ну, — відповіла Емма, — вони роблять одна одній підказки щодо подорожі, в яку збираються вирушити...

Раптом вона замовкла й заворожено витріщилася на Ланселота.

— Таж я їх розумію! — із захватом скрикнула Емма. — Знаю, що вони кажуть.

— Так і є, — промовив Ланселот. — Це майже як чари. Віднині й надалі ви зможете розуміти всіх тварин, яких зустрічатимете, і розмовляти з ними. У тварин можна дізнатися набагато більше, якщо маєш змогу ставити їм запитання.

Дізнавшись про своє нове вміння, діти аж не тямалися від захвату. Близнюки побігли теревенити зі своїм знайомим їжачком, тим

часом як Емма зачудовано слухала ластівок.

— Будь-який із цих птахів міг би вказувати нам шлях набагато краще, ніж мапа, — сказав Ланселот. — Спершу ми вирушимо в Африку до пустелі Сахари, а саме туди ластівки летять на зиму.

— Ці от-от відлетять, — зауважила Емма, — але якісь, гадаю, ще залишаються в повітті.

Тим не менше, там знайшлася лиш одна — доволі сердита на вигляд, яка сиділа на краю свого гнізда.

— Агов, Ластівко! — гукнув Ланселот. — Не бажаєте полетіти до Африки на нашій повітряній кулі в обмін на дрібні послуги з навігації?

— А що я їстиму? — поцікавилася Ластівка. — Не могу ж я харчуватися повітрям.

— Борошняних хрущаків, — заманливо сказав Ланселот. — У мене є велика коробка з ними.

— Я подумаю, — відказала Ластівка, — але це, як на мене, схоже на великий клопіт. Коли ви відлітаєте?

— Завтра вранці, — сказав Ланселот. — Рано-вранці.

— Тоді приходьте до мене, — промовила Ластівка. — Я обміркую вашу пропозицію й дам вам знати.

Наступного ранку, спокійно відправивши місіс Доллібат до Лондона, вони пішли до повітки. Там нікого не було. Ластівка вже підлетіла до політної палуби й чекала, коли вони зійдуть на борт «Беладони». Все було готово до чудового польоту. Діти ще ніколи в житті не відчували такої радості.

• • •

Далі — у повній книжці «Фантастична повітряна подорож».

nashaknyga.com.ua